

Čís. 14032.

**Společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.
I vylučování členové mají právo hlasovati na valné hromadě o svém
vyloučení, ať již jde o vyloučení hromadné nebo jen jednotlivé.**

(Rozh. ze dne 13. prosince 1934, R I 1473/34.)

Rejstříkový soud nařídil svolání valné hromady družstva s programem valné hromady ze dne 4. května 1934 a s přivzetím členů, kteří byli z valné hromady vyloučení. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uvedl v otázce, o níž tu jde, v důvodech: Podle § 14 stanov a § 27 zákona čís. 70/73 ř. z. má každý člen jeden hlas, avšak podle § 18 stanov může býti člen valnou hromadou vyloučen a bylo by nepřirozené, by vylučovaný člen sám rozhodoval o svém setrvání v družstvu, vylučovaný nemá práva zúčastniti se valné hromady rozhodující o platnosti vyloučení. Proto je nesprávné nařízení valné hromady s programem valné hromady ze dne 4. května t. r. a s přivzetím členů, kteří z valné hromady byli vyloučení.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody :

S názorem rekursního soudu, že vylučovaný člen nemá již právo súčastniti se valné hromady, na níž má býti rozhodnuto o vyloučení, nelze souhlasiti. Ani stanovy ani zákon v tom směru nic bližšího nenařizují. Podle všeobecné zásady §§ 19, 14 stanov a § 27 druž. zák. mají členové právo vykonávati na valné hromadě právo hlasovací osobně. Členem je, kdo nebyl pravoplatně valnou hromadou vyloučen (§ 18 stanov). Jsou tedy členy i »vylučovaní členové« a mají právo hlasovati na valné hromadě o svém vyloučení, ať již jde o vyloučení hromadné nebo jen jednotlivé. S hlediska tohoto právního posouzení věci nebylo důvodu zrušiti usnesení soudu první stolice, a bylo proto změnou obnovení usnesení rejstříkového soudu.

Čís. 14033.

Ve zmocnění ku prodeji není, mimo případ § 1030 obč. zák., i zmocnění ku přijetí kupní ceny.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1934, Rv I 1794/32.)

Žalovaná pověřila stavitele Josefa R-a rozprodejem svého pozemku. Žalobci koupili od žalované prostřednictvím Josefa R-a dílec pozemku a zaplatili zaň Josefu R-ovi 20.000 Kč. Z koupě napotom sešlo. Žalobu, již se žalobci domáhali na žalované vrácení oněch 20.000 Kč o b a

nižší soudy zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Z plné moci ze dne 22. května 1928 jest patrné, že žalovaná zmocnila R-a jen k rozprodeji role č. kat. 73/1, a že ho zplnomocnila, by za ni jednal při všech stavebních komisích a při všech stavebních věcech, týkajících se rozprodeje a aby ji zastupoval před úřady potud, pokud toho bude třeba k rozprodeji a prodeji pozemku. Z výpovědi žalované jest zjištěno, že R-a nezmocnila k přijímání peněz za prodané parcely, že k tomu zmocněn byl jen Dr. H., který též osobně s kupiteli jednal a každému kupiteli plnou mocí k přijímání peněz se vykazoval. Jde jen o to, zda Josef R. byl na základě plné moci žalovanou mu udělené zmocněn též k přijímání peněz. Obsah plné moci shora uvedený svědčí proti tomu, poněvadž výslovně uvádí, čeho se zmocnění týká, a o přijímání peněz, ač k tomu podle § 1008 obč. zák. bylo by třeba zvláštní plné moci, se nezmiňuje. Následkem toho zjištění prvního soudu, pokud se opírají o plnou moc ze dne 22. května 1928, výpověď žalované, výpověď svědka Václava Č-a a Josefa R-a, jsou správná a vyplývá z nich, že Josef R. nebyl oprávněn k přijímání peněz, že se žalobci o obsahu této plné moci na obecním úřadě v P. mohli přesvědčiti, a že Josef R. obdržel od žalobců 20.000 Kč nejen na koupi pozemku, nýbrž i na stavbu domu. Poněvadž pak žalobce Stanislav K. jako strana vyslýchaný přiznal, že mu R. oznámil, že má plnou moc k rozprodeji pozemků uloženou u obecního úřadu v P., a že se o pravdivosti těchto údajů na tomto obecním úřadě přesvědčil, stalo se vyplacení 20.000 Kč R-ovi neoprávněně a proti plné moci a musili si žalobci býti vědomi toho, že platí osobě, která k tomu žalovanou stranou zmocněna nebyla, a následkem toho od žalované zaplacení 20.000 Kč požadovati nemohou. Poukaz odvolatelů na rozhodnutí čís. 9695 sb. n. s. v souzeném případě nepřiléhá, nehledíc k tomu, že žalobci věděli, že R-ovi platiti nesmějí jako zástupci žalované, jednak proto, že nejde o nepatrný peníz, nýbrž o značnou část trževé ceny, která za závdavek považována býti nemůže, a jednak proto, že podle zjištění oněch 20.000 Kč dáno bylo i na stavbu domu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jedině rozhodným jest, zda R. byl na základě plné moci udělené mu žalovanou zmocněn k přijímání peněz. V té příčině zjistil odvolací soud, že žalovaná nezmocnila R-a k přijímání peněz za prodané parcely, a uznal správně, že ani z obsahu písemné plné moci z 22. května 1928 takové zmocnění neplyne. Ježto v plné moci jest výslovně uvedeno, čeho se zmocnění týká, totiž rozprodeje role, jednání při všech stavebních komisích a při všech stavebních věcech, týkajících se rozprodeje a zastupování před úřady, pokud toho bude třeba v příčině rozprodeje a prodeje onoho pozemku, kdežto o zmocnění k přijímání peněz se v ní zmínka nečiní, jest nepochybné, že takové zmocnění výslovně uděleno nebylo. Avšak ani tím, že žalovaná zmocnila R-a k rozprodeji pozemků, neprojevila způsobem v § 863 obč. zák. uvedeným, že ho zmocnila zvláště

(§ 1008 obč. zák.) k přijímání kupní ceny. Zmocnění to se vztahovalo nejvýše na uzavření kupních smluv o rozprodaných částech, nikoliv však, jak dovolatelé míní, i k provedení kupních smluv. Přijímání kupních cen není částí kupní smlouvy, nýbrž jejího provedení. Marně poukazují dovolatelé k rozhodnutí čís. 9695 sb. n. s., ježto tam šlo o závdavek a bylo výslovně vyličeño, že náleželo k povinnostem prodávajícího zmocněnce, by pečoval o důkaz o ujednání smlouvě a o záruku jejího řádného splnění. Šlo tedy o věc, která se přihází při ujednání kupní smlouvy. Názor dovolatelův, že částka 20.000 Kč byla závdavkem ve smyslu § 908 obč. zák., ježto byla dána předem, je mylný. Toto zákonné ustanovení označuje za závdavek to, co se při uzavření smlouvy dává předem, mimo případ zvláštního ujednání. Z přednesu dovolatelů v žalobě, že R. přijal od nich 20.000 Kč na kupní cenu, plyne, že podle ujednání byla to splátka na kupní cenu, nikoliv závdavek. § 1030 obč. zák. jest zvláštním ustanovením, které jen u služebných osob tam uvedených stanoví domněnku o zmocnění k přijímání úplaty za prodané zboží, a nelze proto z něho vyvoditi, jak dovolatelé činí, že zákonodárce tím projevil všeobecnou zásadu, že zmocněnec k prodeji považuje se rovněž za zmocněnce k přijetí kupní ceny. Naopak právě z toho, že zákon, přihlížející ke služebnímu poměru prodávajících, stanoví onu domněnku, jest usuzovati, že ve zmocnění jiných osob k prodeji není zahrnuto zmocnění k přijímání kupní ceny, ježto jinak by bylo ono zvláštní ustanovení zbytečné. An R. onu částku neodvedl žalované, právem nižší soudy uznaly žalobní nárok za neodůvodněný.

Čís. 14034.

Poddlužník nemůže proti vymáhajícímu věřiteli, jemuž byla dlužníková pohledávka přikázána k vybrání, uplatňovati námitky, které by snad příslušely dlužníkovi z jeho vlastního právního poměru k vymáhajícímu věřiteli, zejména nemůže, když sám celou přikázanou částku vymáhajícímu věřiteli ještě nezaplatil a když vymáhající věřitel nepožaduje více, než jest podle příkazního usnesení oprávněn požadovati, namítnouti, že pohledávka vymáhajícího věřitele za dlužníkem byla již jiným způsobem uspokojena.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1934, Rv I 2004/32.)

Žalobu vymáhajícího věřitele na poddlužníka o nedoplatek pohledávky, přikázané žalobci k vybrání, procesní soud prvního stáda zamítl. Odvolací soud uznal podle žaloby.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Je zjištěno, že žalobci byla povolena exekuce k vydobytí jeho pohledávky za Kateřinou S-ovou v částce 2.905 Kč s přísl., a že mezi jiným byla až do výše vymáhané částky zabavena a žalobci k vybrání přiká-